



N.F.S. Grundtvigs tale ved elevsamling på Marielyst Højskole

Taler

Nikolai Frederik Severin
Grundtvig
Forfatter, teolog, digter

Dato

14. december 1857

Sted

Marielyst Højskole

Vi saakaldte pæne Folk har har udenlands fra faaet et pænt, og ganske vittigt Ordsprog, som lyder paa, at det er egentlig kun det første Skridt der koster, men Danskerne har et gammelt Ordsprog, som er meget morsommere og tydeligere siger det samme, og De kiender maaske allerede det gamle Ord, at den længste Vei er over Dørtærskelen, og det maa jeg sande i dag igien, som før saa tit, for jeg kan ikke sige Dem, hvor besværligt det faldt mig idag otte Dage at komme over Dørtærskelen, baade histinde ved Nørrevold og herude paa Marielyst, saa jeg tænkte ordentlig ved mig selv: hvordan er det dog fat med dig? er Dørtærskelen nu paa én Gang blevet saa høi, at du knap kan skræve over den, eller er dine gamle Been nu blevet saa tunge, at du knap kan lette dem? men nu idag gik det som ingen Ting, og De har maaske allerede mærket det paa Grundtvigs Højskole, eller De vil dog sikkert snart mærke det, at dér er langt fra at være saa fremmed, som man endnu sædvanlig bilder sig ind, fordi der ikke er som i andre Skoler, men at der for Danske Folks Børn er meget hjemligt, og i visse Maader mere hjemligt, end hvor man ellers selv var hjemme, fordi alting har dreiet sig om Hjemmet: om vort eget Danske Modersmaal, vort eget Danske Fæderneland og vor egen Danske Folkelighed, og om disse tre Ting vilde jeg da idag gjerne samle Deres Opmærksomhed, fordi det er først naar man faaer Samling paa de tre Ting, at man føler hvad et Folkeliv vil sige, og at der virkelig er et saadant Dansk og høinordisk Folkeliv, som vi alle sammen har Lodd og Deel i, og som det er meget fornøieligt at have Deel i, fordi man voxer indvendig forunderlig ved det, saa Alting vider sig ud for os og bliver større, og er dog vort eget, er, som man siger i en Lignelse, Kiød af vort Kiød og Been af vore Been.

Saaledes er der nu først vort Modersmaal, som jeg kalder baade Dansk og høinordisk, fordi saaledes vider vort sællandske eller vort fyenske eller vort jydsk Tungemaal sig ud paa Høiskolen, at vi mærker, først, at det kun har meget lidt at betyde med Forskiellen imellem sællandsk, fyensk og jydsk, da det er Dansk alt sammen, lige fra Øresund, som løber herude og skiller i Øster vort Danske Modersmaal lidt fra det Svenske, ligened til Eiderstrømmen i Sønder, som skiller vort Modersmaal temmelig skarpt fra det Tyske. Dernæst opdager vi, at det ene og alene er paa vort danske Modersmaal, at vi kan os skal blive oplyst om alt det Menneskelige, som vi ikke kan see med vore udvendige Øine og med vore Næver tage og føle paa, og da især om det Invendige baade hos os selv og hos Andre, saa at alle de fremmede Ord og Vendinger, som vi hører paa enten i Skolen eller derudenfor, de giver os i grunden slet ingen Oplysning, for de trænger selv til Oplysning.

Kilde

Grundtvig, N.F.S. (1956). Taler paa Marielyst Højskole 1856-1871 (red. Steen Johansen). København. Nordisk Forlag. S. 106-108

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

Højskolebevægelsen

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/14-december-1857>